

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets forordning (EF) om gennemførelse af en stikprøveundersøgelse vedrørende arbejdsstyrken i Fællesskabet«

(98/C 129/15)

Det Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 25. februar 1998 under henvisning til forretningsordenens artikel 23 at afgive udtalelse om det ovennævnte emne.

ØSU udpegede Kenneth Walker til som hovedordfører at forberede udtalelsen.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 352. plenarforsamling af 25. og 26. februar 1998, mødet den 25. februar 1998, med 70 stemmer for, 1 imod og 1 hverken for eller imod, følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. For at kunne udføre sine opgaver, og navnlig for at kunne følge udviklingen i beskæftigelses- og arbejdsløshedssituationen (årlig rapport til Rådet som opfølgning af topmødet i Essen), for at kunne afgøre, hvilke regioner der er hårdest ramt af arbejdsløshed (og således kan komme i betragtning for støtte fra strukturfondene — mål nr. 2) og for at kunne analysere enkeltpersoners og husstandes situation på arbejdsmarkedet ønsker Kommissionen at råde over regelmæssige, sammenlignelige, aktuelle og repræsentative oplysninger på regionalt plan om arbejdsløsheden i medlemsstaterne.

1.2. Den nuværende fællesskabsundersøgelse vedrørende arbejdsstyrken består i at sammenholde de undersøgelser af arbejdsstyrken, der er foretaget i de enkelte medlemsstater. Selv om disse undersøgelser formelt er harmoniserede⁽¹⁾, har de i væsentlig grad bevaret deres egne karakteristika for at kunne opfylde de nationale behov.

1.2.1. Der er forskelle, såvel hvad angår hyppighed, definition af referenceperioden, undersøgte enheder, undersøgelsesområde, undersøgelsesmetoder og stikprøveplan som med hensyn til ekstrapoleringsmetoder og spørgeskemaer. Den indbyrdes sammenlignelighed af de indhentede oplysninger, navnlig vedrørende beskæftigelse og arbejdsløshed, lader derfor meget tilbage at ønske.

1.3. En af hindringerne for konvergens mellem undersøgelsesmetoderne er den træghed, der præger store stikprøveundersøgelser; en omlægning af de nationale undersøgelser af arbejdsstyrken kræver et enormt arbejde med hensyn til stikprøveplanen, edb-bearbejdningen og infrastrukturen for undersøgelsen. Først når man i en medlemsstat tager undersøgelsen op til revision, er der reelle muligheder for udvikling af et nyt system. Det er derfor, den foreslåede forordning fastsætter et mål, men som en overgangsordning giver medlemsstaterne mulighed for kun at gennemføre en årlig undersøgelse om foråret.

1.4. Man har bestræbt sig på at begrænse omkostningerne i forbindelse med gennemførelsen af den kontinuer-

lige undersøgelse; ved at fordele indsamlingen af oplysningerne over hele året skulle det være muligt at foretage en mere rationel tilrettelæggelse af undersøgelsen og at sikre en mere effektiv anvendelse af edb-udstyret; de fastsatte præcisionsniveauer vil som regel ikke medføre nogen større forøgelse af den årlige stikprøves omfang; krav om at benytte hustanden som undersøgelsesenhed er opgivet, og det er således muligt for de medlemsstater, som foretrækker det, at foretage stikprøver blandt enkeltpersoner, på betingelse af at de andre specifikationer for husstandene er opfyldt; og endelig er visse variabler, som forekommer i den nuværende undersøgelsesrække, udgået.

1.5. I overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet er det kun de variabler, der tjener til at bestemme arbejdssituationen og underbeskæftigelsen, der kræves indsamlet ved interview med de pågældende personer efter meget strenge, fælles principper, hvilket er nødvendigt for at garantere en acceptabel sammenlignelighed mellem resultaterne. Hvad angår de øvrige variabler kan medlemsstaterne selv, uden at være bundet af fælles bestemmelser, fastsætte rækkefølgen og ordlyden af spørgsmålene, og det er også tilladt at benytte andre kilder.

1.5.1. Endvidere pålægger den tilsigtede struktur ikke nogen rotationsplan for stikprøven, således at medlemsstaterne kan udforme undersøgelsen på den mest effektive måde under hensyntagen til de særlige nationale karakteristika.

2. Kommissionens forslag

2.1. Medlemsstaterne forpligtes til hvert år at foretage en undersøgelse vedrørende arbejdsstyrken.

2.1.1. Undersøgelsen skal være kontinuerlig, og resultaterne forelægges på kvartals- og på årsbasis. Medlemsstater, som ikke er i stand til at gennemføre en kontinuerlig undersøgelse, kan dog nøjes med at foretage en årlig undersøgelse, i så fald om foråret.

2.1.2. De informationer, der skal indsamles ved undersøgelsen, vedrører som hovedregel situationen i ugen (fra mandag til søndag) forud for interviewet, den såkaldte referenceuge.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 3711/91 af 16.12.1991.

2.1.3. Hvor der er tale om en kontinuerlig undersøgelse, er referenceugerne fordelt jævnt over hele året. Interviewet finder normalt sted i ugen umiddelbart efter referenceugen. Der må højst være fem uger mellem referenceugen og datoen for interviewet, undtagen i tredje kvartal. Referencekvartalerne og referenceårene er enheder på hhv. 13 og 52 uger.

2.2. Undersøgelsen foretages på et udsnit af dem, der på undersøgelsestidspunktet bor på den pågældende medlemsstats økonomiske område. Ved udvælgelsen af udsnittet tages der udgangspunkt enten i enkeltpersoner eller i husstande. Uanset om stikprøveenheten er enkeltperson eller husstand, indsamles der oplysninger om alle husstandens medlemmer, men hvis stikprøveenheten er en enkeltperson, indhentes der færre oplysninger om husstandens øvrige medlemmer. En husstand er et fysisk begreb, dvs. at alle, der bor under samme tag, betragtes som en husstand, uanset deres indbyrdes forhold.

2.2.1. Undersøgelsens hovedmålgruppe er personer, der bor i private husstande på hver enkelt medlemsstats økonomiske område; om muligt suppleres hovedmålgruppen med personer, der bor i kollektive husstande. Undersøgelsen begrænses ikke til den erhvervsaktive alder.

2.2.2. Oplysningerne vedrørende beskæftigelsesmæssig status og underbeskæftigelse skal indsamles ved interview med den berørte person eller, hvis dette ikke er muligt, med et andet medlem af husstanden. Andre oplysninger kan hentes fra andre kilder, herunder administrative registre, forudsat dataene er af tilsvarende kvalitet.

2.3. Forordningsforslaget fastlægger en række kriterier, der skal sikre, at undersøgelsen omfatter et repræsentativt udsnit af befolkningen.

2.3.1. For at sikre et pålideligt grundlag for sammenlignende analyser på fællesskabs-, medlemsstats- og regionsplan udformes stikprøveplanen sådan, at standardafvigelsen for skønnet over de årlige gennemsnit (eller for skønnene om foråret, hvis der er tale om en årlig undersøgelse om foråret) på niveau II i NUTS for karakteristika, der vedrører 5 % af befolkningen i den erhvervsaktive alder, højst er 8 %, idet der tages hensyn til stikprøveplanens indvirkning på variabelen »arbejdsløshed«.

2.3.1.1. Regioner med mindre end 300 000 indbyggere er ikke omfattet af denne bestemmelse.

2.3.2. Er der tale om en kontinuerlig undersøgelse, udformes stikprøveplanen sådan, at standardafvigelsen for skøn over variationer mellem to på hinanden følgende kvartaler for delpopulationer, hvis størrelse er på om-

kring 5 % af befolkningen i den erhvervsaktive alder, på nationalt plan højst udgør 2 % af den undersøgte delpopulation.

2.3.2.1. For medlemsstater med en befolkning på mellem 1 og 20 mio. lempes dette krav til 3 %.

2.3.2.2. Medlemsstater med en befolkning på under 1 mio. er ikke omfattet af disse krav mht. nøjagtigheden af udviklingen.

2.3.3. Hvor undersøgelsen kun foretages om foråret, skal mindst en fjerdedel af undersøgelsesenhederne overtages fra den foregående undersøgelse, og mindst en fjerdedel skal deltage i den efterfølgende undersøgelse.

2.3.4. For oplysninger, der savnes som følge af manglende besvarelse af visse spørgsmål, kompenseres der som regel ved statistisk imputering.

2.3.5. Vægtningen foretages under hensyntagen til udvælgelsessandsynligheden og til oplysninger hidrørende fra andre kilder om fordelingen efter køn, aldersklasser (klasser på fem år) og region (NUTS-II-niveau) hos den undersøgte population, for så vidt sådanne oplysninger fra andre kilder er tilstrækkeligt pålidelige. Der anvendes samme vægtningsfaktor på alle medlemmer af en og samme husstand.

2.3.5.1. Medlemsstaterne skal give Eurostat alle ønskede oplysninger om undersøgelsens tilrettelæggelse og metodik, herunder navnlig kriterierne for stikprøvens udformning og omfang.

2.4. Listen over de karakteristika, der skal indsamles oplysninger om, gengives i Bilag I. Den indeholder 13 moduler, som i alt rummer 85 spørgsmål. Hvor stikprøveenheten er en enkeltperson, skal oplysningerne om andre medlemmer af husstanden ikke nødvendigvis omfatte modulerne g), h), i) og j).

2.4.1. De oplysninger, der kræves indsamlet fra tid til anden, kan suppleres med yderligere en række variabler, nemlig de såkaldte »ad hoc-moduler«. Disse supplerende moduler kan dække emner som arbejdstilrettelæggelse, arbejdsulykker og overgang fra uddannelse til arbejde. Et ad hoc-moduls omfang må ikke overstige modul c)'s omfang.

2.4.1.1. Hvert år fastsættes der et flerårigt program med ad hoc-moduler senest tolv måneder inden begyndelsen af noget moduls referenceperiode. Dette program indeholder for hvert enkelt ad hoc-modul bestemmelser om emnet, de berørte medlemsstater og regioner, referenceperioden, stikprøvens omfang (lig med eller mindre end hovedstikprøven) samt fristerne for indberetning af resultaterne (som evt. kan afvige fra fristen for undersøgelsen som helhed).

2.5. Medlemsstaterne kan pålægge borgerne pligt til at besvare undersøgelsens spørgsmål.

2.6. Senest tolv uger efter afslutningen af referencekvartalet i tilfælde af en kontinuerlig undersøgelse og senest ni måneder efter afslutningen af referenceperioden i tilfælde af en forårsundersøgelse indberetter medlemsstaterne til Eurostat de kontrollerede resultater af undersøgelsen for hver af de personer, der indgår i den (uden angivelse af navn og adresse).

2.7. Hvert tredje år, første gang i år 2000, forelægger Kommissionen en rapport for Rådet og Parlamentet om gennemførelsen af forordningen. Rapporten skal navnlig indeholde en evaluering af kvaliteten af de statistiske metoder, som medlemsstaterne anvender.

2.8. Kommissionen bistås af Udvalget for det Statistiske Program, der er nedsat ved Rådets beslutning 89/382/EØF, Euratom og følger »revisionsudvalgsproceduren«. Kommissionen vedtager foranstaltninger, der straks finder anvendelse. Men hvis foranstaltningerne ikke er i overensstemmelse med det nævnte udvalgs udtalelse, underretter Kommissionen straks Rådet og udsætter gennemførelsen af foranstaltningerne. Inden tre måneder kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at forkaste foranstaltningerne. Sker det ikke, gennemføres de.

2.9. Forordning (EØF) nr. 3711/91 ophæves.

3. Generelle bemærkninger

3.1. ØSU finder, at pålidelig og detaljeret information om arbejdsmarkedet, herunder om beskæftigelsen, om arbejdsløshedens art og omfang i medlemsstaterne og om de forskellige regioner i medlemsstaterne, er en afgørende forudsætning for, at man kan udvikle en kohærent og koordineret strategi til nedbringelse af arbejdsløsheden i EU. Det er klart, at sådanne statistikker må udarbejdes på et sammenligneligt og indbyrdes overensstemmende grundlag for virkelig at være af værdi.

3.1.1. ØSU hilser Kommissionens forslag velkommen som et positivt skridt i denne retning.

3.2. ØSU finder, at det ville være til stor gavn for statistikernes sammenlignelighed, om alle medlemsstaterne gennemførte undersøgelsen kontinuerligt, som det for øjeblikket sker i de fleste medlemsstater. ØSU håber derfor, at overgangsperioden, hvor medlemsstaterne får mulighed for at gennemføre en årlig undersøgelse om foråret, afkortes mest muligt, så man i en rimelig

nær fremtid er i den situation, at alle medlemsstater gennemfører en kontinuerlig undersøgelse. Det skulle ikke kunne udgøre en urimelig byrde hverken for administrationen i medlemsstaterne eller for de interviewede.

3.3. En stikprøveundersøgelses nøjagtighed afhænger stærkt af, om udvælgelsen sker strengt tilfældigt. ØSU tilslutter sig derfor forslaget om, at medlemsstaterne skal kunne forpligte borgerne til at besvare undersøgelsens spørgsmål, da manglende besvarelse svækker det adspurgte befolkningsudsnits tilfældige karakter. Det undersøgte befolkningsudsnit bør udvælges efter fælles regler.

3.3.1. Vedvarende forskelle mellem medlemsstaterne for så vidt angår spørgeskemaernes indhold og måden, de administreres og fortolkes på, betragter ØSU som en svaghed ved systemet, der vil skade de opnåede resultaters sammenlignelighed, hvorfor der efterlyses yderligere harmonisering på dette område.

3.3.2. Hvad angår ledighedstallet i snæver og bred forstand som defineret af ILO mener ØSU, at en harmonisering af undersøgelserne skulle gøre det muligt at beregne begge ledighedsniveauer og formidle oplysningerne. ØSU mener, at den nuværende information om ledighedstallet i snæver forstand ikke er tilstrækkelig til at foretage en korrekt vurdering af arbejdsløshedsproblemerne og kan gøre det vanskeligt at sammenligne data fra de forskellige medlemsstater. Dette er især et problem, fordi Kommissionen anvender disse data som grundlag for sit forslag til fordelingsnøglen for strukturfondene.

3.4. ØSU mener, at disse undersøgelser kan medvirke til at afdække arbejdsløshedens virkelige omfang, bl.a. ved at finde frem til personer, der ikke har ladet sig registrere som arbejdsløse, fordi de ikke mener, der er nogen virkelig udsigt til at få arbejde, men som ikke desto mindre gerne ville arbejde, hvis muligheden var der. Undersøgelserne kan også levere interessante data om deltidsarbejde ved at skelne mellem dem, der arbejder på deltid efter eget ønske, og dem, der gør det, fordi de ikke kan få andet. Derfor bør der stilles spørgsmål både om ønsket udvidelse og ønsket afkorting af arbejdstiden for at fremskaffe pålidelig statistik om beskæftigelsen omregnet til fuldtidsstillinger. Andre emner, man passende kan fokusere på, er de forskellige typer af ansættelseskontrakter og fremskaffelse af differentierede data om midlertidigt arbejde.

3.4.1. Anvendelse af »ad hoc-moduler« giver gode muligheder for at fremskaffe detaljeret information om beskæftigelsesniveau, om særlige aspekter af arbejdsløshedssituationen og om kontraktforhold.

3.5. ØSU bifalder forslaget om at Kommissionen skal bistås af Udvalget for Det Statistiske Program, der følger »revisionsudvalgsproceduren«.

4. Konklusion

4.1. ØSU er utilfreds med ikke at være blevet hørt af hverken Kommissionen eller Rådet om forordningsforslaget og derfor har været nødt til at afgive initiativudtalelse herom.

4.2. ØSU støtter Kommissionens forslag til Rådets forordning om gennemførelse af en stikprøveundersøgelse vedrørende arbejdsstyrken i Fællesskabet.

Bruxelles, den 25. februar 1998.

Tom JENKINS

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg

BILAG I

til Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Undersøgelseskaraktistika

1. De oplysninger, der skal indsamles, vedrører:

- a) demografisk baggrund:
 - løbenummer i husstanden
 - køn
 - fødselsår
 - fødselsdato i forhold til afslutningen af referenceperioden
 - civilstand
 - familiemæssig tilknytning til referencepersonen
 - ægtefællens/partnerens løbenummer
 - faderens løbenummer
 - moderens løbenummer
 - nationalitet
 - ophold (antal år) i det pågældende land
 - fødeland (fakultativt)
 - arten af deltagelse i undersøgelsen (direkte deltagelse eller gennem et andet medlem af husstanden)
- b) beskæftigelsesmæssig status:
 - beskæftigelsesmæssig status i referenceugen
 - årsag til at den pågældende ikke har arbejdet, selv om han/hun har et arbejde
 - søgen efter beskæftigelse for personer uden beskæftigelse
 - den søgte beskæftigelses art (som selvstændig eller lønmodtager)
 - anvendte metoder for at finde en beskæftigelse
 - mulighed for at påbegynde et arbejde
- c) karakteristika vedrørende hovedbeskæftigelse:
 - arbejdsstilling
 - økonomisk aktivitet i den lokale enhed
 - beskæftigelse
 - antal personer der arbejder i den lokale enhed

- land hvor arbejdspladsen er placeret
 - region hvor arbejdspladsen er placeret
 - det år og den måned, hvori den pågældende begyndte at arbejde i den nuværende beskæftigelse
 - arbejdets varighed (og årsager)
 - varighed af midlertidigt arbejde eller arbejdskontrakt af bestemt varighed
 - sontring mellem fuldtid og deltid (og årsager)
 - arbejde i hjemmet
- d) arbejdets varighed:
- antal ugentlige timer hvori der sædvanligvis arbejdes
 - antal ugentlige timer hvori der reelt arbejdes
 - hovedårsag til at det faktiske antal arbejdstimer er forskelligt fra det sædvanlige antal arbejdstimer
- e) bibeskæftigelse:
- forekomst af mere end ét ansættelsesforhold
 - arbejdsstilling
 - økonomisk aktivitet i den lokale enhed
 - antal timer hvori der faktisk arbejdes
- f) synlig underbeskæftigelse:
- interesse for generelt at præstere et større antal arbejdstimer (fakultativt i tilfælde af en årlig undersøgelse)
 - søgen efter en anden beskæftigelse og årsager
 - den søgte beskæftigelses art (lønnen eller ikke-lønnen)
 - anvendte metoder til at finde anden beskæftigelse
 - årsag til at den pågældende ikke søger en anden beskæftigelse (fakultativt i tilfælde af en årlig undersøgelse)
 - mulighed for at påbegynde et arbejde
 - ønsket antal arbejdstimer (fakultativt i tilfælde af en årlig undersøgelse)
- g) søgen efter beskæftigelse:
- den søgte beskæftigelses art (fuldtid eller deltid)
 - længden af den periode, hvori den pågældende har søgt beskæftigelse
 - situation før den pågældende begyndte at søge beskæftigelse
 - tilmelding på offentlig arbejdsformidling og modtagelse af understøttelse
 - interesse for at arbejde hos den person, som ikke søger beskæftigelse
 - årsag til at den pågældende ikke har søgt beskæftigelse
- h) teoretisk og praktisk uddannelse:
- deltagelse i undervisning eller i praktisk uddannelse i løbet af de foregående fire uger
 - formål
 - niveau
 - sted
 - samlet varighed
 - samlet antal timer af praktisk uddannelse
 - højeste afsluttede niveau for undervisning eller praktisk uddannelse
 - år hvori dette højeste niveau blev fuldført
 - praktisk uddannelse som led i en alternerende uddannelse
- i) tidligere arbejdsmæssig erfaring for personer, der ikke er i arbejde:
- forekomst af tidligere arbejdsmæssig erfaring
 - år og måned hvori den pågældende sidst arbejdede
 - hovedårsag til at have forladt sidste arbejde
 - arbejdsmæssig stilling i sidste arbejde
 - økonomisk aktivitet i den lokale enhed, hvori den pågældende sidst arbejdede
 - beskæftigelse i sidste arbejde
- j) situation et år før undersøgelsen:
- vigtigste beskæftigelsesmæssige status
 - arbejdsstilling
 - økonomisk aktivitet i den lokale enhed, i hvilken den pågældende arbejdede
 - opholdsland
 - opholdsregion

- k) vigtigste beskæftigelsesmæssig status (fakultativ)
- l) indtægt (fakultativ)
- m) tekniske data vedrørende interviewede:
 - undersøgelsesår
 - referenceuge
 - interviewuge
 - medlemsstat
 - den region, hvor husstanden har bopæl
 - urbaniseringsgrad
 - husstandens løbenummer
 - husstandens art
 - institutionens art
 - vægtningsfaktor
 - del af stikprøveudsnittet i forhold til foregående undersøgelser (årlig undersøgelse)
 - del af stikprøveudsnittet i forhold til næste undersøgelse (årlig undersøgelse) — undersøgelsesrundens løbenummer.

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets forordning (EF) om anvendelse af EF-traktatens artikel 92 og 93 på visse former for horisontal statsstøtte«

(98/C 129/16)

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 7. oktober 1997 under henvisning til EF-traktatens artikel 198 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Industri, Handel, Håndværk og Tjenesteydelser, som udpegede Jan Jacob van Dijk til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 6. februar 1998.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 352. plenarforsamling af 25. og 26. februar 1998, mødet den 25. februar 1998, med 70 stemmer for og 4 hverken for eller imod, følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. Ifølge EF-traktaten er statsstøtte generelt uforenelig med det fælles marked. Herom handler EF-traktatens artikel 92 og 93. I artikel 94 er klart fastsat, hvordan der kan træffes beslutning om de foranstaltninger, som skal træffes.

1.2. Ifølge traktaten er følgende støtteforanstaltninger forenelige med det fælles marked:

- a) støtte af social karakter til enkelte forbrugere, forudsat at den ydes uden forskelsbehandling med hensyn til varernes oprindelse;
- b) støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder;

- c) støtteforanstaltninger for økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder.

1.3. Endvidere kan også følgende former for statsstøtte betragtes som forenelige med fællesmarkedet:

- a) støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse;
- b) støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi;
- c) støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse;